

N:o 42.

Ank. till Riksd. Kansli den 25 April 1879, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående ny lönestat för Kammarrätten.

(2:a U. A.)

Sedan löneregleringskomitén den 6 November 1878 afgifvit underdånigt betänkande och förslag angående lönereglering m. m. för Kammarrätten, samt bemälda embetsverk med underdånigt utlåtande i ämnet af den 29 samma månad till Kongl. Maj:t inkommit, har Kongl. Maj:t uti en den 21 sistlidne Februari till Riksdagen aflåten nådig proposition (N:o 28), under åberopande af hvad ett samma proposition bilagdt protokoll öfver finansärenden innehölle, föreslagit Riksdagen *dels* att, med godkännande af ej mindre det förslag till stat för Kammarrätten, som funnes i nämnda protokoll intaget, än äfven af de villkor och förbehåll, som blifvit i fråga om samma stat föreslagna, från och med år 1880 förhöja det å riksstatens sjunde hufvudtitel för Kammarrätten uppförda ordinarie anslag med 41,675 kronor, eller från 127,925 kronor till 169,600 kronor; i hvilket fall det af Kongl. Maj:t å extra stat för år 1880 äskade anslag till Kammarrätten, 22,320 kronor, kunde från nämnda stat afföras; *dels* och medgifva, att för Kammarrättens embets- och tjenstemän samt betjente ifrågakommande ålderstillägg finge utgå af sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstillägg, äfvensom att berörda anslag för sådant ändamål höjdes med 8,000 kronor utöfver det belopp, som i nådiga propositionen angående statsverkets tillstånd och behof blifvit äskadt, eller till 28,000 kronor.

Aflöningen för Kammarrättens embets- och tjenstemän samt betjente utgår för närvarande på följande sätt:

Bih. till Riksd. Prot. 1879. 4 Saml. 1 Afd. 27 Häft.

	Lön. Kronor.	Dyrtids- tillägg. Kronor.	Summa. Kronor.
Presidenten	9,000	—	9,000
1 Kammarrättsråd	5,000	1,000	6,000
2 d:o	10,000	2,000	12,000
1 d:o	4,500	900	5,400
2 d:o	9,000	1,800	10,800
<i>Kansliet:</i>			
1 Sekreterare	3,500	700	4,200
1 Notarie	2,200	440	2,640
2 d:o	4,400	880	5,280
1 Kanslist	1,000	200	1,200
2 d:o	2,000	400	2,400
<i>Aktuarie- och registratorskontoret:</i>			
1 Aktuarie och registrator	2,500	500	3,000
1 Kanslist	1,300	260	1,560
<i>Advokatfiskalskontoret:</i>			
1 Advokatfiskal	3,500	700	4,200
1 Kanslist	1,500	300	1,800
<i>Öfverrevisionsdepartementet:</i>			
1 Revisionskommissarie	3,500	700	4,200
2 d:o	7,000	1,400	8,400
1 Revisor	2,500	500	3,000
6 d:o	15,000	3,000	18,000
1 d:o	2,000	400	2,400
6 d:o	12,000	2,400	14,400
1 Kammar-skrifvare	1,600	320	1,920
6 d:o	9,600	1,920	11,520
1 d:o	1,000	200	1,200
7 d:o	7,000	1,400	8,400
1 Förste vaktmästare	675	—	675*
1 Vaktmästare	575	—	575
3 d:o	1,725	—	1,725
Summa	123,575	22,320	145,895
<i>Hvartill kommer ytterligare:</i>			
Kostnad för adjunktion, årligen i medeltal för de 7 sista åren	—	—	1,573
Vikariatsersättning, år 1877 uppgående till omkring ...	—	—	7,760
Till e. o. tjänstemän och vaktbetjente samt renskrif- ningskostnad, i rundt tal	—	—	3,686
Summa	—	—	158,914

* Jemte fri bostad och vedbrand.

Den föreslagna nya staten är deremot af följande lydelse:

	Lön.	Tjenst- görings- penningar.	Summa.		
	Kronor.	Kronor.	Kronor.		
Presidenten	7,600	2,400	10,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.	
1 Kamrarrättsråd	4,400	2,000	6,400		
5 D:o	22,000	10,000	32,000		
<i>Kansliet:</i>					
1 Sekreterare	3,000	1,500	4,500	}	
1 Notarie	1,800	1,200	3,000		
2 D:o	3,600	2,400	6,000		
<i>Aktuarie- och registrators- kontoret:</i>					
1 Aktuarie och registrator	1,800	1,200	3,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.	
<i>Advokatfiskalskontoret:</i>					
1 Advokatfiskal	3,000	1,500	4,500		
<i>Öfverrevisionsdepartementet:</i>					
1 Revisionskommissarie	3,000	1,500	4,500	}	
2 D:o	6,000	3,000	9,000		
1 Revisor	1,800	1,200	3,000		
17 D:o	30,600	20,400	51,000		
Till vikariatsersättning, arf- voden åt extra biträden, flitpenningar och renskrif- ningskostnad	—	—	28,400		
1 Förste vaktmästare	800	300	1,100*	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.	
1 Vaktmästare	500	300	800*		
3 D:o	1,500	900	2,400*		
Summa	—	—	169,600		

* Om vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad, skall, så länge denna förmån kvarstår lönen minskas med 150 kronor.

Den sålunda föreslagna staten skiljer sig från löneregleringskomiténs i ämnet gjorda framställning endast deruti att, under det komitén till vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden m. m. beräknat ett belopp af 29,400 kronor, har Kongl. Maj:t ansett att härför erfordrades allenast 28,400 kronor, hvartill anledningen är att söka i följande förhållanden.

Komitén, som hyst den åsigten, att det inom Kammarrätten hittills tillämpade feriesystemet skulle upphöra, hade nemligen föreslagit att i dess ställe semester måtte, när sådant utan hinder för göromålens behöriga gång kunde ske, åtnjutas af Kammarrättens president och ledamöter samt andra gradens tjenstemän under en och en half månad samt af första gradens tjenstemän under en månad årligen.

På af Kammarrätten i dess öfver komiténs förslag afgifna utlåtande anförda skäl, och då vid regleringen af rikets hofrätter icke blifvit ifrågasatt att utbyta hofrättsledamöternes ferier mot semester, har Kongl. Maj:t ansett, att ett dylikt utbyte icke heller borde ega rum i Kammarrätten, hvad dess president och ledamöter anginge, utan att desse fortfarande borde åtnjuta ferier under samma tid som hittills. Beträffande åter tjenstemännen, har Kongl. Maj:t funnit komiténs förslag i afseende å semester böra tillämpas.

Under förutsättning af bifall härtill, skulle något semester-vikariat icke ifrågakomma för Kammarrättens ledamöter. Kammarrätten hade i sitt utlåtande upplyst, att, med tillämpning af feriesystemet för ledamöterna, ej heller skulle erfordras semester-vikariat för notarierne, enär ledighet kunde beredas dem, utan att behof af vikarie uppstode. Det af komitén föreslagna beloppet till vikariatsersättning skulle således, enligt den beräkning Kammarrätten gjort, kunna nedsättas med 2,300 kronor.

Å andra sidan hade Kammarrätten på anförda skäl hemställt, att till Kammarrättens disposition fortfarande måtte bibehållas ett å embetsverkets nuvarande stat uppfördt anslag till gratifikationier åt e. o. tjenstemän och vaktbetjente, uppgående till 1,350 kronor. Vid regleringen af andra embetsverk, exempelvis Statskontoret, Generaltullstyrelsen och senast Kammarkollegium, hade Kongl. Maj:t ansett embetsverken böra tilläggas anslag till s. k. flitpenningar, och enligt Kongl. Maj:ts åsigt borde äfven Kammarrätten komma i åtnjutande af en dylik förmån, hvartill syntes kunna anslås i jemnt tal 1,300 kronor; och har, på grund af hvad sålunda så i ena som andra hänseendet blifvit anfördt, Kongl. Maj:t ansett, att anslaget till vikariatsersättning m. m. borde i staten uppföras till allenast 28,400 kronor och benämnas anslag »till vikariatsersättning, arfvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad».

Utskottet har visserligen funnit det till s. k. flitpenningar beräknade beloppet, 1,300 kronor, böra å Kammarrättens stat uppföras, men deremot icke kunnat biträda förslaget derom att detta embetsverks president och ledamöter fortfarande skulle åtnjuta ferier i stället för semester. Till stöd för Utskottets åsigt härutinnan torde, förutom de af komitén andragna skäl, få åberopas den omständighet, att Kongl. Maj:t ogillat Kammarkollegiets på hufvudsakligen enahanda skäl, som af Kammarrätten i förevarande hänseende anförts, grundade yrkande att bemälda kollegii president och ledamöter jemväl borde få fortfarande åtnjuta ferier.

Utskottet har alltså ansett, att ferierna för Kammarrättens president och ledamöter, i likhet med hvad för Kammarkollegium redan bestämts, böra utbytas mot en och en half månads semester årligen.

I följd häraf lär det belopp, 2,300 kronor, som Kammarrätten ansett kunna besparas, derest feriesystemet bibehölles, böra å staten uppföras, och alltså anslaget till vikariatsersättning m. m. bestämmas till 30,700 kronor.

Då den nya staten i öfrigt synes vara afpassad efter behofvet, samt de särskilda lönebeloppen äfvensom dessas fördelning i lön och tjänstgöringspenningar öfverensstämma med hvad i afseende å andra nyreglerade embetsverk blifvit fastställt, lärer densamma med nyss omförmälda ändring, hvarigenom slutsumman kommer att uppgå till 171,900 kronor, böra vinna Riksdagens godkännande.

Förutom de ordinarie löneinkomsterna åtnjuta för närvarande några tjänstemän inom Kammarrätten inkomster af mera tillfällig art. Så tillkomma registratorn och aktuarien lösen för diarii- och andra bevis, afskrifter och vidimationer samt ersättning för uppbörd och redovisning af influten lösen, revisionskommisarierna andel i böter och viten, som på deras anmälan ådömas redogörare för försummelse med räkenskapers insändande m. m., äfvensom en tjänsteman å hvartdera revisionskontoret lösen för begärda utdrag af inneliggande räkenskaper. Men utom dessa sportler, hvilka till en del uppbäras jemväl inom andra embetsverk och för öfrigt äro af jämförelsevis ringa betydighet, tillgodonjuter, enligt gällande instruktion, jämförd med Kongl. brefvet den 5 Mars 1858, dels revisionstjänsteman 15 procent af de medel, som med anledning af hans gjorda anmärkningar vid räkenskaper influtit i kronans eller andra allmänna kassor och utan anmärkning icke skulle kommit dem till godo, dels ock advokatfiskalen, jemte andel i böter och viten enligt särskilda författningar samt ersättning för mistade bötesandelar med anledning af nya strafflagens införande, ej mindre 15 procent af de medel, som inflyta med anledning af utaf honom anmärkta felaktigheter uti någon förut i

Kammarrätten granskad eller såsom granskad anmäld räkning, än äfven 10 procent af alla de medel, som efter hans handläggning i balansmål tillkomma kronans eller andra allmänna kassor.

Beträffande nu omförmälda särskilda inkomster hade komitén hemställt, att de bestämmelser angående åtnjutande af observationsarfvode å influtna anmärkningsmedel, som för närvarande voro för Fångvårdsstyrelsens revisionspersonal meddelade, måtte i tillämpliga delar blifva gällande jemväl för revisionstjenstemännen inom Kammarrätten;

att advokatfiskalens nuvarande rätt till aktoratsarfvode och dylika sportler måtte inskränkas till hvad, enligt nu gällande grunder, utginge eller, enligt hvad framdeles blefve stadgadt, kunde komma att utgå till andra aktorer eller revisionstjenstemän; samt

att öfrige Kammarrättens tjenstemän nu tillkommande sportelinkomster måtte fortfarande få tillgodonjutas, men deremot sigillpenningarne för vaktbetjeningen upphöra.

Härvid har Kongl. Maj:t icke funnit anledning till annan anmärkning än att, med afseende å hvad af ordföranden i komitén (se komitébetänkandet sid. 115—117) och af Kammarrätten (se dess utlåtande sid. 19) blifvit anfördt i fråga om advokatfiskalens aktoratsarfvode, denne tjensteman syntes böra bibehållas vid enahanda förmåner, han i detta hänseende för närvarande åtnjöte, så mycket hellre, som det nu varande aktoratsarfvodet utginge efter samma beräkningsgrund, som Kongl. Maj:t på komiténs förslag ansett böra tillämpas i afseende å Kammarkollegii advokatfiskal; och då Riksdagen godkänt förslaget om beräklandet af aktoratsarfvodet för advokatfiskalen i Kammarkollegium, lär Kongl. Maj:ts nu omförmälda, dermed öfverensstämmande framställning i fråga om samma förmån för motsvarande tjensteman i Kammarrätten jemväl böra vinna Riksdagens bifall.

Vidare har Kongl. Maj:t, i öfverensstämmelse med beslutet i fråga om Kammarkollegii lönereglering, ansett den till statsverket ingående expeditionslösen inom Kammarrätten äfvensom sigillpenningarne böra utbytas mot stämplat papper, hvarvid borde iakttagas, att den tjensteman, som erhöle Kammarrättens uppdrag att handhafva försäljningen af och beläggningen med stämplat papper, borde af de inflytande stämpelmedlen, enligt redogörelse, åtnjuta den honom hittills tillförsäkrade provision af influten lösen.

I öfrigt skulle för åtnjutande af den föreslagna nya aflöningen följande vilkor vara gällande:

att embets- och tjensteman i Kammarrätten skall vara underkastad den vidsträcktare tjenstgöringsskyldighet eller jemkning i åligganden,

som vid en möjligen inträdande förändrad organisation af embetsverket eller dess särskilda afdelningar eller eljest i allmänhet kan varda stadgad;

att med embete eller tjänst i Kammarrätten icke må förenas annan tjänst å rikets, Riksdagens eller kommuns stat, ej heller annan tjänstebefattning, med mindre den finnes icke vara hinderlig för fullgörande af tjänstgöringen i Kammarrätten; dock att tjänsteman, som vid den nya löneregleringens inträdande redan innehar tjänst utom Kammarrätten, må densamma bibehålla, så länge den icke är för tjänstgöringen i Kammarrätten hinderlig;

att aflöningarne för Kammarrättens embets- och tjänstemän samt betjente fördelas i lön och tjänstgöringspenningar, hvilka senare få uppbäras endast för den tid tjänstens innehafvare verkligen tjänstgjort eller åtnjutit ferier eller semester, men skola för den tid, han eljest varit från tjänstgöring befriad, utgå till den, som tjänsten förrättat;

att den, som af sjukdom hindras att sin tjänst förrätta, eger uppbära hela lönen; men att den, som eljest undfår ledighet för svag hellsas vårdande, enskilda angelägenheter eller särskilda uppdrag, kan förpligtas att under ledigheten utöfver sina tjänstgöringspenningar afstå så mycket af lönen, som för tjänstens förrättande erfordras eller eljest pröfvas skäligt;

att vid sjukdomsförfall, eller när det erfordras för beredande af semester, tjänsteman af lägre grad skall vara skyldig att, om han förordnas till högre befattning inom Kammarrätten, densamma, emot åtnjutande, i förstnämnda fall, af de för befattningen anslagna tjänstgöringspenningar, men eljest af deremot svarande belopp i stället för egna tjänstgöringspenningar, bestrida, dock ej längre än tre månader under ett år;

att, der förhöjning af lönen efter viss tids fortsatt innehafvande af tjänst i samma lönegrad anses böra medgifvas, tidpunkten för första förhöjningen bestämmes att inträda efter fem år, under vilkor, att innehafvaren mera än fyra år af denna tid sjelf bestridt sin egen eller, på grund af förordnande, annan statens tjänst, dock att härvid icke må föras honom till last den tid han åtnjutit semester, och för andra förhöjningen, om sådan eger rum, efter ytterligare fem år, på samma vilkor, under iakttagande, hvad så väl den ena som den andra förhöjningen angår, deraf att den högre aflöningen ej får tillträdas förr än vid början af kalenderåret näst efter det den stadgade tjänsteåldern blifvit uppnådd; börjande löntagaren dervid tillgodoräknas den tid, som före den nya statens utfärdande förflutit från hans tillträde till tjänsten, vare sig på grund af fullmakt eller konstitutorial eller på grund af förordnande i följd af frågan om verkets omorganisation;

att president och ledamot skall vara förpligtad att vid fyllda 70 års ålder från tjensten afgå samt efter 65 lefnadsår och 35 tjensteår icke vara ovilkorligen berättigad att för sjukdom erbålla tjenstledighet; samt

att tjensteman skall, då han uppnått 65 lefnads- och minst 35 tjensteår, vara förpligtad att med oafkortad lön såsom pension från tjensten afgå, Eders Kongl. Maj:t eller Kammarrätten, der det tillkommer denna att afskedet utfärda, dock obetaget att låta med detsamma anstå, derest och så länge den pensionsberättigade pröfvas kunna i tjensten på ett tillfredsställande sätt gagna det allmänna och kan finnas villig att i densamma qvarstå.

Ehuru Kongl. Maj:t, på sätt ofvan är nämndt, ansett att rätt till semester borde tillgodokomma första och andra gradens tjenstemän, har icke något stadgande härom upptagits bland förestående villkor. Då så emellertid skett i fråga om andra nyreglerade embetsverk, lärar jemväl här ett dylikt stadgande böra införas, hvilket, på grund af hvad ofvan blifvit anfördt, bör afse jemväl embetsverkets president och ledamöter. I öfrigt torde villkoren böra vinna Riksdagens godkännande, allenast med den ändring, att i 3:dje punkten orden »ferier eller» uteslutas.

Då Kammarrättens nuvarande ordinarie statsanslag utgör 127,925 kronor, och den nya staten enligt Utskottets förslag skulle sluta å 171,900 kronor, erfordras alltså för dess tillämpning en förhöjning i nämnda anslag med 43,975 kronor. Om emellertid i betraktande tages, dels att å extra stat varit under de senare åren anvisadt till dyrtidstillägg för embetsverkets personal ett belopp af 22,320 kronor, och dels att, på sätt ofvan först intagna tabell gifver vid handen, ytterligare omkring 8,669 kronor årligen måst af tillgängliga medel utgå för att betäcka kostnaderna för adjunktion och vikariatsersättning, har alltså summan af statsverkets utgifter för Kammarrätten uppgått till 158,914 kronor, och kommer för den skull den nya statens tillämpning, hvilken medför upphörandet af nyss omförmälda särskilda utgifter å sammanlagdt 30,989 kronor, i sjelfva verket att föranleda en ökad statsutgift af allenast 12,986 kronor, oafsedt de kostnader, som betingas af bestämmelserna om ålderstillägg. De i sistnämnda hänseende ifrågakommande utgifterna torde böra, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, utgå af sjunde hufvudtitelns förslagsanslag till ålderstillägg, hvilket för den skull lärar få med åskade 8,000 kronor ytterligare höjas utöfver det belopp, hvarmed detsamma förut blifvit af innevarande Riksdag ökad.

På grund af hvad sålunda förekommit och anförts hemställer Utskottet:

a) att Riksdagen må med godkännande af ej mindre härhos bilagda förslag till stat för Kammarrätten (Bil. Litt. A), än äfven af de i fråga om samma stat föreslagna villkor och förbehåll — dock med den ändring att *dels* i tredje punkten af villkoren orden »ferier eller» uteslutas och *dels* att bland villkoren intages bestämelse derom att semester må, när sådant utan hinder för göromålen behöriga gång kan ske, åtnjutas af Kammarrättens president och ledamöter samt andra gradens tjänstemän under en och en half månad samt af första gradens tjänstemän under en månad årligen — från och med år 1880 höja det å 7:de hufvudtiteln uppförda ordinarie anslag till Kammarrätten med 43,975 kronor, eller från 127,925 kronor till 171,900 kronor; och

b) att Riksdagen må medgifva, att för Kammarrättens embets- och tjänstemän samt betjente ifrågakommande ålderstillägg må få utgå af sjunde hufvudtitelnsls förslagsanslag till ålderstillägg, samt för sådant ändamål höja nämnda anslag med 8,000 kronor utöfver det belopp, hvarmed detsamma redan blifvit af innevarande Riksdag vid behandling af Stats-Utskottets utlåtande angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel ökad, eller till 28,000 kronor.

Stockholm den 25 April 1879.

På Stats-Utskottets vägnar:

CARL EKMAN.

Reservationer:

af Herrar *C. Ekman*, Grefve *C. Beck-Friis*, *L. Nordenfelt*, *R. Montgomery Cederhielm*, Grefve *G. Sparre*, *F. Hederstierna*, Grefve *A. Mörner*, Grefve *S. Lagerberg*, *G. de Maré* och Friherre *C. Hochschild*, hvilka yrkade, att Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga proposition måtte oförändrad vinna Riksdagens bifall;

af Herr *Carl Anders Larsson*, hvilken icke ville bifalla någon ökning af anslaget till Kammarrätten.

Bil. Litt. A.**Förslag**

till stat för Kammarrätten.

	Lön. Kronor.	Tjenst- görings- penningar Kronor.	Summa. Kronor.		
Presidenten	7,600	2,400	10,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.	
1 Kamrarrättsråd	4,400	2,000	6,400		
5 d:o	22,000	10,000	32,000		
Kansliet:					
1 Sekreterare	3,000	1,500	4,500	}	
1 Notarie	1,800	1,200	3,000		
2 D:o	3,600	2,400	6,000		
Aktuarie- och registratorskontoret:					
1 Aktuarie och registrator	1,800	1,200	3,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.	
Advokatfiskalskontoret:					
1 Advokatfiskal	3,000	1,500	4,500		
Öfverrevisionsdepartementet:					
1 Revisionskommissarie	3,000	1,500	4,500	}	
2 D:o	6,000	3,000	9,000		
1 Revisor	1,800	1,200	3,000		
17 D:o	30,600	20,400	51,000		
Till vikariatsersättning, arvoden åt extra biträden, flitpenningar och renskrifningskostnad	—	—	30,700		
1 Förste vaktmästare	800	300	1,100*	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kronor.	
1 Vaktmästare	500	300	800*		
3 D:o	1,500	900	2,400*		
Summa	—	—	171,900		

* Om vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad, skall, så länge denna förmån kvarstår, lönen minskas med 150 kronor.